

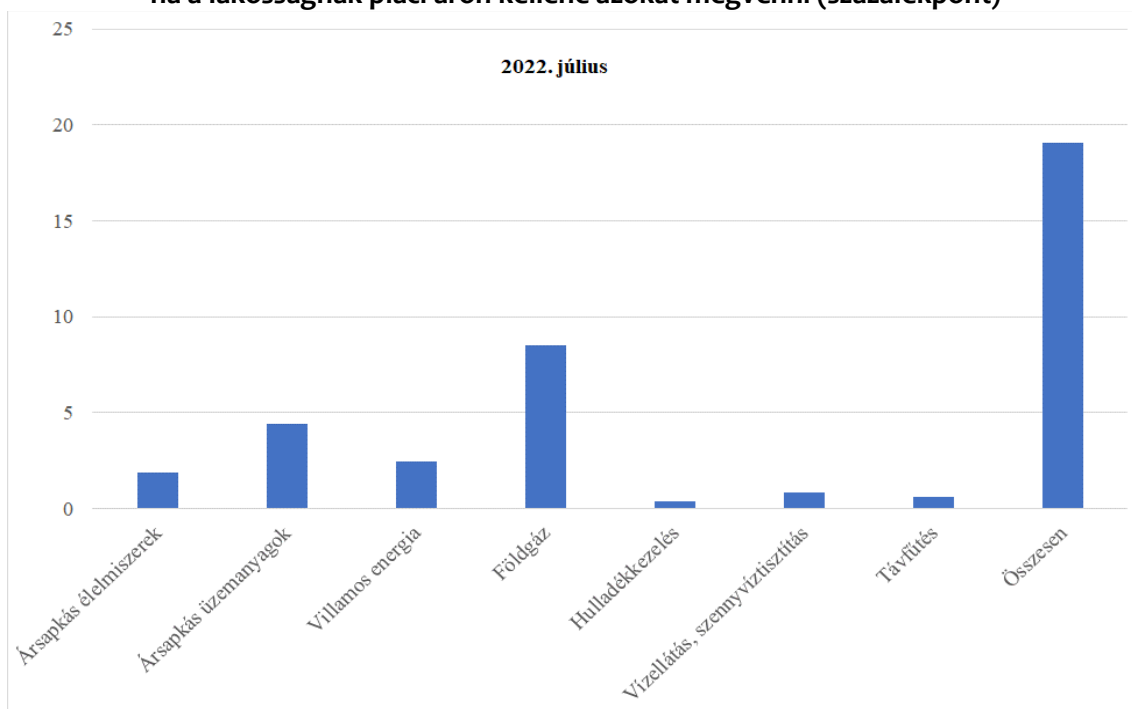
Mennyi is az annyi? – Az árrögzítés nélkül az Európai Unió éllovasa lennénk a fogyasztói árak emelkedésében

2022 májusában hazánk az Európai Unió tagországai közül a **9. legmagasabb árnövekedéssel szembesült**¹. A 10,8%-os adat annak fényében különösen magas szint, hogy nálunk az árbefagyasztás széles köre működik, amely a többi tagállamra (az üzemanyagokat nem tekintve) nem jellemző. Ha nagyobb időtávot nézünk, akkor még inkább igaz, hogy hazánk ezen a téren rosszul teljesít: **2015-höz képest nálunk a fogyasztói árak 31,2%-kal nőttek, amellyel a 3. legmagasabb inflációjú uniós ország vagyunk** (tavaly novemberig pedig az élen álltunk)². Mindez azt mutatja, hogy az árrögzítés nélkül messze vernénk az európai uniós mezőnyt!

A valós uniós összehasonlítás céljából a GKI kiszámította, hogy a KSH 2021-es fogyasztó kosár súlyai alapján **mekkora áremelkedést okoznának azok a termékek és szolgáltatások, amelyek árai jelenleg rögzítettek, amennyiben valós piaci árakon kellene azokat megvásárolni**. A számítás a jelenleg ismert piaci árakon történt (esetenként a hasonló termék árváltozása alapján). A rezsicsökkentésbe eső szolgáltatások esetében, ahol nincs piaci ár (pl. vízellátás, szennyvíz- és hulladék kezelés) ott a bevétel és a veszteség finanszírozás arányát vettük alapul (ennél nagyobb áremelésre lenne szükség, ha az ellátási színvonalat is fenn kívánnák tartani, de az ehhez szükséges áremelés mértéke jelenleg nem ismert).

Számításaink szerint az árak felszabadítása a földgáz esetében a fogyasztói árindexet 8,5 százalékponttal emelné, majd az üzemanyag következik 4,4 százalékponttal. A villamos energia esetében a hatás 2,4 százalékpont, az élelmiszerek esetében pedig 1,9 százalékpont. Az egyéb rezsielemekek összességben 2 százalékpontot tennének hozzá a mért inflációhoz. Így **összesen 19 százalékponttal nagyobb lenne az árak növekedése a mértnél, ami a júniusi 11,7%-os árindexet közel 31%-ra emelné**. Megítélésünk szerint a hazai és az uniós árindexek alakulását ez a számítás jobban tükrözi. Ez alapján az élen álló Észtország 20%-os drágulási üteme nem is olyan magas.

Az árrögzített termékek és szolgáltatások mekkora fogyasztói árindex emelkedést okoznának, ha a lakosságnak piaci áron kellene azokat megvenni (százalékpont)

Forrás: KSH súlyok alapján GKI számítás

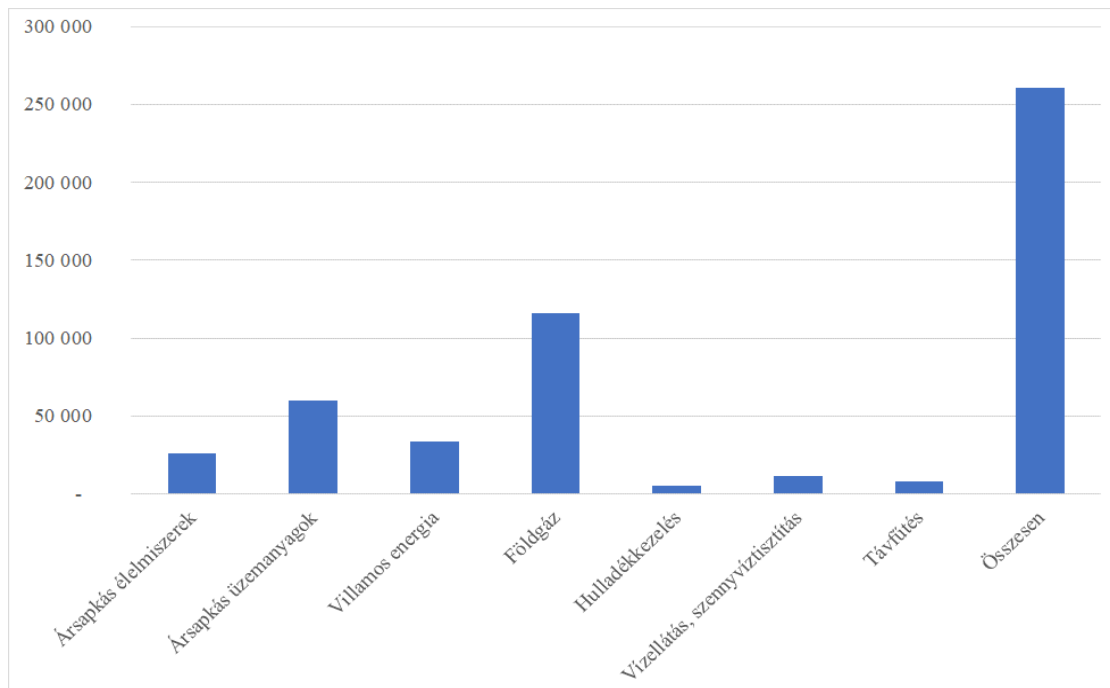
¹ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/prc_hicp_manr/default/table?lang=en

² https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/PRC_HICP_MIDX_custom_3051656/default/table?lang=en

Kérdés az is, hogy **az árrögzítés feloldása milyen lakossági terhekkel járna**. A GKI számítása alapján egy főre vetítve az összes ár felszabadítása éves szinten 261 ezer forinttal, **havi szinten 22 ezer forint/fővel terhelné meg a családi büdzsét**. Ezen belül a földgáz piaci áron közel havi 10 ezer forint/fő kiadás többletet jelentene országosan (a földgáz fogyasztóknál havi 15 ezer Ft/fő lenne az emelés). Az üzemanyagok piaci ára havi 5 ezer Ft/fő többlet költséget jelentene országosan (a gépkocsi használóknál ez havi 20 ezer Ft/gépkocsi többlet lenne). A villamos energia egy főre jutóan havi 2800 Ft-tal (háztartásonként havi átlag 6 ezer forinttal) kerülne többre. Az élelmiszerek árrögzítése fejenként havi 2150 Ft-tal emelné a háztartási kiadásokat. A többi rezsielem egy főre vetítve havi 2100 Ft többletet jelentene a családoknak.

Az ár rögzített termékek és szolgáltatások mekkora éves egy főre jutó kiadás növekedéssel járnának, ha megszűnne az árrögzítés (Ft)

Forrás: GKI számítás

GKI GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

1056 Budapest, Vác utca 84. fsz.2. Telefon: +36-30-014-7848

E-mail: gki@gki.hu

További információk:

Molnár László, molnar.laszlo@gki.hu, +36-30-577-0832